

Jövőre 3%-kal csökken a fogyasztás

A GKI Gazdaságkutató Zrt. előrejelzése szerint a következő év kilátásai kedvezőtlenek, újabb, bár a két évvel ezelőttinél sokkal kevésbé mély recesszió várható. Ez csak kisebb részben a világgazdasági környezet romlásának a következménye. A hazai gazdaságpolitika megszorító lépései a korábban gondoltnál is jobban akadályozzák a belföldi kereslet emelkedését, a gazdaság fejlődését.

A magyar gazdaság helyzete 2011-ben döntő pontokon rosszabb az előző évinél, ahol pedig jobb – a külső egyensúly javulásán kívül – ott ez is csak látszat. A gazdasági növekedés csak a jó időjárás okozta mezőgazdasági termés miatt gyorsul. A munkaerőpiacon érdemi javulás nincs. Az államháztartás valós hiánya sokkal nagyobb a tavalynál. (Az egyszeri tételeket nem tartalmazó hiány a 2009. évi 2%-ról 5%-ra emelkedik.) Az államadósság csak a magán-nyugdíjpénztárak államosítása és a devizatartalék csökkentése miatt mérséklődik. A gazdaság fejlődésre és befektetésre kész része túladóztatott, a befektetési kedv és lehetőség romlott. A korábban felhalmozott tartalékok egy részét a kormány elhasználta, a kisvállalkozások és a magánszemélyek jövedelemtartalékai kimerülőben vannak. Pénzpiaci megítélésünk 2011 nyarán újra romlani kezdett, majd 300 forinton is túlra gyengítő hatást keltett a devizahitelesek egyösszegű kedvezményes végfizetésének ötlete. A magyar kockázati felár rendkívül magasra emelkedett. Az éves euró-árfolyam idén 275 forint felett, a következő hónapokban 290 forint, 2012-ben 285 forint körül alakul. Az MNB az alapkamat emelésére kényszerülhet, amely az év végére 6,5%, a jövő év közepére 7% lehet.

A gazdaságpolitika zsákutcába került. A kormánypártok kétharmados többsége a várt stabilizáló hatás helyett társadalmi és szakmai kontroll nélküli kiszámíthatatlanságot vitt a gazdasági döntéshozatalba. A GKI megítélése szerint a kormánynak újra kellene gondolnia az adócsökkentőnek nevezett, valójában adó-átrendező politikáját. Ennek adócsökkentő része - a társasági adó, a magas jövedelműek szja-terhének mérséklése - ugyanis sem fogyasztási, sem beruházási növekményt nem hozott, miközben az alacsony jövedelmű foglalkoztatottaknál az adójóváírás kivezetése, az üzleti szférában a különböző válság- és egyéb adók a kereslet, a foglalkoztatás és a beruházások csökkenéséhez vezettek. A Széll Kálmán Terv fő célja, az államadósság elleni harc eddig főleg retorikai fordulatot jelentett. A lépések az intézményi és működési reformok helyett túlzottan a szociális transferek megkurtítására, a vállalati terhek növelésére koncentráltak, de ezek megvalósítása is késedelmesen halad. Ezért is vált szükségessé újabb adóemelések bejelentése.

A kormány 2012-re az szja-reform folytatását irányozza elő. A jelenlegi (78 ezer forintos) minimálbért nettó értékének szinten tartásához 92 ezer forintra (csaknem 20%-kal) tervezi emelni. Ahhoz, hogy az adóváltozások következtében senkinek se csökkenjen a nettó keresete, átlagosan közel 7%-os bruttó béremelésre volna szükség, míg a reálbérek szinten tartásához kb. 11%-osra. Nyilvánvaló, hogy ezt a cégek többsége nem tudja és nem fogja megvalósítani (vagy ha látszólag igen, akkor foglalkoztatást csökkent és/vagy szűrkít). A GKI a számos bizonytalansági tényezőre tekintettel – a bruttó keresetek évi 5%-os emelkedése mellett – a reálkeresetek átlagosan 1,5%-os csökkenésére számít. A bruttó 140-150 ezer forint alatt keresők – mivel esetükben lehetetlen, hogy teljes mértékben megvalósul a kereseti szintektől függően 7-19%-os keresetnövekedés – nettó bércsökkenést vagy reálbér-csökkenést lesznek kénytelenek elszenvedni. A végtörlesztési lehetőséget csak a vagyonosok és/vagy magas jövedelműek tudják igénybe venni, miközben ez súlyos veszteséget okoz a bankoknak, növeli a kockázati felárakat, gyengíti a forintot és emeli a kamatokat. Ezt az egész társadalom fizeti meg. A reáljövedelem várhatóan 2,5%-kal, a fogyasztás 3%-kal csökken. Félő, hogy a beruházások 2012-ben háromévi visszaesés után sem kezdenek emelkedni (a bankokra hárított hatalmas veszteségek és az előreláthatóság hiánya miatt). A GDP az idei 1,5% körüli növekedést követően jövőre 1%-kal csökken.

**A GKI Gazdaságkutató Zrt. prognózisa a magyar nemzetgazdaság
2011-2012. évi folyamatairól**

	2009	2010	2011. I-VII. hó	2011	2012
				előrejelzés	
1. A GDP volumenindexe (%)	93,2	101,3	102,0*	101,5	99
2. Az ipari termelés indexe (összehasonlító áron, %)	82,3	110,5	106,7	105	105
3. Nemzetgazdasági beruházások indexe (összehasonlító áron, %)	93,5	94,4	96,0*	98	100
4. Az építési-szerelési tevékenység indexe (összehasonlító áron, %)	95,7	89,9	89,4	90	97
5. A kiskereskedelmi forgalom volumenindexe (%)	94,8	97,7	99,7	99,7	97
6. A kivitel változásának indexe (folyó áron, euróban, %)	80,6	121,4	116,4	110	111
7. A behozatal változásának indexe (folyó áron, euróban, %)	75,2	119,4	114,4	108,5	109
8. A külkereskedelmi mérleg egyenlege (milliárd euró)	3,4	5,5	4,2	7	9
9. A folyó fizetési és tökemérleg együttes egyenlege (milliárd euró)	1,4	3,8	1,9*	4,2	4,5
10. Az euró átlagos árfolyama (forint)	280,6	275,4	271,2**	275	285
11. Az államháztartás hiánya (pénzforgalmi szemléletben, helyi önkormányzatok nélkül, milliárd forint)	918,6	870	1544,6***	1190	750
12. A bruttó átlagkereset indexe	100,5	101,4	104,0	104	105
13. Fogyasztói árindex	104,2	104,9	103,9***	103,8	104,8
14. Fogyasztói árindex az időszak végén (előző év azonos hónap = 100)	105,6	104,7	103,6***	103,6	104,6
15. Munkanélküliségi ráta az időszak végén (%)	10,5	10,8	10,8****	11,0	10,8

* 2011. I. félév

** 2011. I-III. negyedév

*** 2011. I-VIII. hó

****2011. VI-VIII. hó

A tényadatok forrása: KSH, MNB, NGM